

Netwerk van Vrije Europese Journalistiek

werktitel: Parrhesia

Concepthandvest

Netwerk van Europese mediaorganisaties en -professionals met de volgende doelen:

Korte termijn

- Informatie en kennis delen om de leden afzonderlijk te versterken
- Actuele informatie en kennis makkelijker en sneller toegankelijk maken
- Netwerk worden door heel Europa van collega's met dezelfde professionele journalistieke instelling en werkwijze
- Samen sterker staan tegen druk van buitenaf en bovenaf
- Regelmatig contact kunnen hebben door heel Europa met eensgezinde collega's
- Binnen Europa de journalistieke landsgrenzen doorbreken
- Op zoek gaan naar nieuwe manieren om financieel te kunnen overleven zonder onafhankelijkheid te verliezen
- Plek bieden voor journalistieke opleiding
- Gezamenlijk werken aan dossiers en thema's en deze agenderen

Langere termijn

- Oprichten van een nieuw en onafhankelijk Europees Persbureau
- Opbouwen van een schil om het netwerk heen van andere professionals die de organisatie en de leden kunnen ondersteunen in verschillende situaties. Hierbij valt te denken aan juristen, fiscalisten, taalspecialisten, reis en verblijfsorganisaties, ICT-specialisten, hardware leveranciers, uitgeverijen, enzovoort

Het netwerk wil onafhankelijke informatieverschaffing stimuleren om de kritische geest van de lezers/kijkers/luisteraars te ontwikkelen; niet om een bepaalde ideologie te promoten. Het verkiest reflectie boven geloven, argumenten boven overtuigingen.

Motto

Vrijheid is altijd de vrijheid van de andersdenkenden - Rosa Luxemburg

Leidraad

- Handvest van München
[https://nl.frwiki.wiki/wiki/Charte de Munich](https://nl.frwiki.wiki/wiki/Charte_de_Munich)
 - Code van Bordeaux
<https://www.wikiwand.com/nl/Code van Bordeaux>
-

Waarom netwerk Parrhesia?

De journalistiek in het Westen heeft haar taak als controleur van de macht verspeeld.

Als gevolg van de overheersende maatschappelijk en politieke ideologie van het neoliberalisme en bijbehorende vercommercialisering van veel domeinen in de westerse samenlevingen zijn veel voorheen onafhankelijke journalistieke ondernemingen omgevormd tot mediabedrijven en in handen gekomen van de machtigen en rijken der aarde. Deze nieuwe eigenaren gebruiken de media voor het behoud en versterken van hun eigen macht en rijkdom. Ook de opleidingen journalistiek zijn verworpen tot beroepsopleiding waar medewerkers voor mediabedrijven worden opgeleid, niet waar vrije onafhankelijke journalistiek wordt aangeleerd. Journalist zijn is een baan geworden met salaris en status, geen roeping of werk vanuit intrinsieke motivatie of overtuiging.

Een journalist (m/v) is een gewoon mens van vlees en bloed en heeft ook zijn rol in de maatschappij. Dat betekent vaak dat hij gezin, huis en hypotheek heeft en daarvoor een inkomen moet genereren. Door als werknemer bij een corporate mediabedrijf 'loon naar werken' te ontvangen, geeft deze feitelijk en fundamenteel zijn journalistieke onafhankelijkheid voor een deel op. Daarmee wordt die volledige journalistieke vrijheid dan ook fundamenteel geweld aangedaan. Dit alles overeenkomstig het gezegde: 'Wiens brood men eet, diens woord men spreekt'.

Door het belang van geld, kosten-baten analyses en verdienmodellen worden beslissingen genomen over welke onderwerpen wel en welke niet, welke meningen wel, welke niet, welke landen positief, welke negatief, enzovoort geschreven wordt. Dit werkt objectiviteit niet in de hand maar bevordert de belangen van de eigenaren.

Deze situatie heeft geleid tot het instrumentaliseren van journalisten van de kant van de machthebbers: de grote vermogensbeheerders, de NGO's, de PR- conglomeraten, de big-corporates (big tech, big data, big pharma, big money, etc), kortom de transnationale elite van oligarchen. Politiek en media worden door hen gekocht en beïnvloed (voorgeschreven inhoud in ruil voor financiële stimuli) en zijn daardoor niet meer onafhankelijk. Zij dienen het vrije volk niet meer tegen de macht van overheden.

Van democratie is geen sprake meer. In een goed functionerende democratie zou er namelijk een mogelijkheid moeten zijn om zich goed te informeren. Van goede informatie zou men moeten worden voorzien vanuit allerlei verschillende bronnen. Dat heeft een mens nodig voor het nemen van goede beslissingen, bijvoorbeeld over op wie of welke partij te gaan stemmen.

Het bekendste voorbeeld is de coronacrisis, waarbij groepen hun macht hebben gebruikt om meer macht te verwerven, zoals de WHO en de landsregeringen, of meer geld te verdienen, zoals Big Pharma en GAMAM (Google, Amazon, Meta, Apple, Microsoft).

Gedurende de afgelopen jaren hebben verschillende groeperingen het daglicht gezien die op verschillende manieren hebben geprobeerd een ander geluid te laten horen (papier, internet, radio, tv). De inhoud van vele van deze kanalen is kennelijk ongewenst gebleken, want de censuur neemt hand over hand toe, met als laatste wapenfeit de Digital Services Act (DSA), die op 25 augustus 2023 in werking is getreden. Handhaving van deze wet is in handen van de Europese Commissie en van speciale coördinatoren.

Met andere woorden, de vrijheid van meningsuiting in Europa staat onder grote druk. Het wordt journalisten steeds moeilijker gemaakt om vrij te kunnen werken. Het oprichten van een netwerk kan helpen elkaar te versterken, onder de druk uit te komen en de journalistiek haar taak als controlerende macht en als luis in de pels van de elite terug te geven.

Van en voor wie

Het netwerk is bedoeld voor Europese organisaties die journalistiek bedrijven en bovenstaande leidraad onderschrijven en ook bewezen in de praktijk brengen door tegen de stroom van het huidige mainstream-narratief in te zwemmen.

Zowel journalisten die zelfstandig werken als journalistieke organisaties kunnen deel worden van het netwerk.

Parrhesia is een initiatief van Kairos (BE) en De Andere Krant (NL) die alle vrije onafhankelijke journalistieke organisaties in Europa uitnodigen zich aan te sluiten.

De naam Parrhesia

Parrhesia staat voor in het openbaar vrijmoedig durven spreken over een ongemakkelijke waarheid.

In de woorden van Michel Foucault: *"Meer specifiek is parrhesia een verbale activiteit waarin een spreker zijn persoonlijke relatie tot de waarheid uitdrukt, waarbij hij zijn leven riskeert omdat hij het spreken van de waarheid erkent als een plicht om anderen ten goede te bekeren of te helpen (en ook zichzelf). In parrhesia gebruikt de spreker zijn vrijheid en kiest hij voor openheid in plaats van overreding, waarheid in plaats van leugens of zwijgen, het risico van de dood in plaats van levenskwaliteit en veiligheid, kritiek in plaats van vleierij, en morele plicht in plaats van eigenbelang en morele apathie."*

Er is gekozen voor de voorlopige werknaam Parrhesia omdat het een korte term uit het oud-Grieks is, waarmee vertaalproblemen worden voorkomen. Er wordt naar gestreefd zoveel mogelijk ieder in zijn/haar eigen taal te laten werken en communiceren met andere Europeanen. Er wordt nadrukkelijk niet gekozen voor één algemene werktaal van het netwerk, immers een Europees netwerk veronderstelt Europese verscheidenheid waarvan taal een wezenlijk onderdeel is.

Stappenplan

- Tot eind 2023: actief benaderen van potentiële leden van de alliantie, opstellen en uitwerken van het handvest van de alliantie en dit vertalen en verspreiden
- Eerste kwartaal 2024: eerste bijeenkomst om kennis te maken. Hierbij wordt het handvest onderschreven en de samenwerking, d.w.z. het uitwisselen van actuele informatie en kennis, officieel gestart.